

MEMÒRIA DE L'INSTITUT D'ESTUDIS VALLENCES, corresponent a l'actuació de l'entitat des de l'Assemblea anterior (Presentada a l'aprovació de l'Assemblea General Ordinària, reunida el 23 de març del 1984)

Amb la jornada d'avui donem cloenda al període 1983-84.

El passat curs, tot i amb les dificultats pròpies que s'han presentat a l'hora de dur a terme l'ampli ventall d'activitats que posteriorment es detallen, ha significat un afiançament en aquest llarg aprenentatge que culminarà l'any que ve, amb la celebració dels primers 25 anys d'existència de l'IEV.

Un any, aquest, no minso de problemes per a totes les comissions de l'IEV, i que acaba amb aquest repàs obligat a les activitats desenvolupades i que no és res més que un reflex del com i del perquè s'ha treballat, lliure de jutjar per qui ho vulgui fer, i enfront de les malicioses mirades d'alguns sectors de la nostra societat.

Hem de dir tan sols, que, amb la nostra activitat, des de l'IEV no volem, ni hem –i ho diem amb sinceritat i franquesa– de monopolitzar la cultura del nostre poble, no volem crear un estil de fer, ni tan sols aspirem al reconeixement afalagador de la nostra tasca. Només desitgem treballar en una sèrie de temes que ens són familiars i plaents, i oferir-los amb un planteig seriós als nostres conciutadans.

D'altra banda, volem felicitar, des d'aquí, totes aquelles entitats que, en una o altra disciplina, treballen per Valls, alhora que dir-los que hi volem col·laborar, i dir que amb algunes, ja hi ha una interessant relació. Ens agradaria

arribar als 25 anys amb il·lusió i amb moltes ganes de continuar la tasca que ja avui, poden mostrar-vos totes les comissions de l'IEV.

Desitgem, d'altra banda, que les adhesions d'entitats a l'IEV, com ha estat el cas de JOVENTUTS MUSICALS, durant el passat curs, i igual que les que ho havien fet amb anterioritat, ajudi a vitalitzar aquest somni de fer arribar a tothom l'ampli ventall cultural que l'IEV vol i pot oferir en aquests moments.

Finalment, ens agradaria agrair, des d'aquí, el suport econòmic rebut de l'Ajuntament de Valls, cosa que ens demostra el grau de confiança envers les tasques que duem a terme. També als altres estaments oficials, Generalitat i Diputació Provincial que, amb mé o menys fortuna i encert, ens han lliurat la seva ajuda. A les Caixes i Bancs i altres entitats que igualment han col·laborat amb el seu suport econòmic alhora que encoratjador. Així, durant l'any 1983 la xifra de tresoreria ha totalitzat 5.150.774 pessetes. L'existència, el 31 de desembre era de 17.169,20 pessetes. Recordem que els capítols pressupostaris no inclouen les compensacions produïdes al sector d'edicions.

Els membres de l'entitat han registrat, durant l'exercici d'enguany, el següent moviment:

– 6 baixes de Membres Corporatius: la dels senyors FRANCESC TERREU I

SERRA, JOSEP FILELLA I PRADES, ENRIC RIBÉ I ROBUSTÉ, M. ÀNGELA RULL I SEGÚ, JAUME SOLÉ I MAGRIÑÀ, JORDI VIVES I CLARAVALLS, que cessaven en les seves funcions com a regidors de l'AJUNTAMENT DE VALLS en l'últim canvi de legislatura.

- 5 altes de Membres Corporatius: els senyors FRANCESC MATEU I ROBUSTÉ, JOAN M. CASTELLS I GUASCH, JOAQUIM GELAMBÍ I HERNÁNDEZ, PILAR PALAU I ANGUERA, GABRIEL MAS I MONTAGUT, com a nous components de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament.

- 21 nous membres numeraris, la ratificació dels quals es presenta a l'Assemblea avui.

- La Junta Directiva ha tingut, enguany, les següents modificacions: Pel que fa als components de la Comissió Permanent s'observa la renúncia del Sr. RAMON GINÉ I PERMIQUEL, sots-Director, per motius personals, així com la del Cap de Secretaria, Sr. Josep Martí i Baiget, el qual és substituït pel Sr. Jordi Freixes i Comas. També el Sr. DANIEL FARRÉ I CABESTANY s'ha incorporat a la Direcció de l'IEV.

- Pel que fa a les Ponències, procedeix ratificar el Sr. JOAN FABREGAT com a President-Ponent de la Comissió de Música i en substitució del Sr. Pere BUSSÉ I PECCI, així com també el Sr. ANTONI TRAGUANY I ROYO com a President-Ponent de la Comissió de Salvaguarda del Patrimoni Arquitectònic i Urbanístic i en substitució del Sr. JOAN BATET I GUASCH.

- Pel que fa a les entitats adherides, hem de citar la nominació del Sr. Daniel Ventura i Solé per al càrrec de Director del Museu Casteller. Continuant en aquest capítol, hem de citar l'adhesió a l'IEV de JOVENTUTS MUSICALS VALLS-ALT CAMP.

- Aquest any, la Junta Directiva ha proposat de nomenar Membre Honorífic el

Sr. JOSEP BIGAS I CANALS, únic membre fundador de l'entitat que resta amb nosaltres. És proposat per la seva important tasca en els inicis de l'Institut, així com pel seguiment entusiasta i alenatador aportat, sobretot, durant aquests últims anys.

- D'altra banda, s'informa també que la Comissió d'Art s'ha fet càrrec del Museu de Valls que d'ara en endavant, serà gestionat per un Comitè de Direcció integrat pels senyors: PERE QUERALT I FARGAS, SEFA FIGUEROLA I DOMÈNECH, JOAN RAFÍ I FONTANILLES, JOSEP M. TOST I FARRÉ, i DANIEL VENTURA I SOLÉ.

Els importants projectes previstos pel al present any han fet que l'IEV hagi hagut de preveure un elevat pressupost que, adequat a les activitats, tan internes com externes, reflecteix un total de 12.237.000 pessetes, amb caràcter intencional.

Durant el passat període s'ha tramitat el registre al BUTLLETÍ OFICIAL DE LA PROPIETAT INDUSTRIAL i, d'aquesta manera, queden resoltos tots els tràmits necessaris per a la legalització de «QUADERNS DE VILANIU/MISCELLÀNIA DE L'ALT CAMP», publicació de la qual podem mostrar-nos satisfets per la gran acceptació que està tenint, pel que fa als ambients culturals del nostre país, com als mateixos subscritors.

Tanmateix, i continuant en l'aspecte legal, l'IEV ha cregut convenient tramitar la LLICÈNCIA FISCAL, que ens aporta un més alt grau d'autonomia i gestió, sobretot pel que fa a l'apartat de subvencions i edició de llibres.

Com a entitat preocupada pels problemes de la nostra terra, l'Institut s'ha adherit a la protesta per les mesures preses contra les empreses que etiqueten els seus productes només en català. Va fer arribar també, en el seu moment, la queixa al President del Govern Espanyol per l'afer FEO en relació a la bandera

catalana. Així mateix, ha demanat al Ministre d'Afers Estrangers, Sr. Fernando Moran, que es tingués en compte el projecte del General AVEL·LÍ COMERMA pel que fa al tema, últimament revitalitzat, de la construcció del TÚNEL ESPANYA-ÀFRICA. Val a dir que la protesta ha estat contestada pel mateix titular d'Afers Estrangers.

Durant el passat període, s'ha treballat i s'ha intervingut en molts afers, d'entre els quals en destaquem la participació en els actes i publicacions duts a terme a l'entorn de la commemoració del 400 aniversari de la construcció de l'ESGLÉSIA DE SANT JOAN i la participació a les JORNADES DE CENTRES D'ESTUDIS COMARCALS A L'ESLUGA DEL FRANCOLÍ.

Pel que fa la informació exterior, s'han fet públiques, una sèrie de notes informatives amb les quals l'IEV ha volgut practicar una política de claredat tant referent a les activitats que ha desenvolupat, com a les que ha pres part. Cal remarcar l'intensa col·laboració amb els mitjans radiofònics, i sobretot amb la premsa escrita, amb el setmanari EL PATI i la revista CULTURA.

En obrir l'apartat destinat a col·laboracions i participació amb organismes oficials i altres entitats, cal fer esment de la intensa activitat portada per l'IEV en aquest sentit, orientada sempre a projectar la nostra ciutat com a focus important de cultura a la nostra nació.

- Així, l'important recolzament econòmic i moral rebut de l'Ajuntament de Valls a través de la Conselleria de Cultura, ha portat com a resultat la participació conjunta en afers com dictàmens sobre diversos temes urbanístics i d'interès general, canalitzat a través de les comissions d'urbanisme, art, arqueologia, natura, edicions, exteriors i història, majoritàriament: precisions a l'hora de reemprendre la restauració de les rajoles de la CAPELLA DEL ROSER, diverses exposicions, dictàmens sobre la PODA DES-

MESURADA D'ARBRES, lliurament de la MEDALLA DE PLATA DE LA CIUTAT a mossèn JOAN MONTALÀ i a PERE ALTÈS, acte cívic en commemoració del 175 aniversari de la BATA LLA DEL PONT DE GOI, avís de la possible desaparició per obres de les últimes pedres de l'antiga TORRE ROSSELLONA, intent de recuperació d'objectes d'interès i documentació de l'antiga CASA MORAGAS, proposta i gestions a fi d'aclarir l'estat en què es troben les diferents FUNDACIONS i revitalització de les seves funcions; arranjament de la teulada de SANT ROC i projecte de remodelació del seu interior, orientacions referents a la façana; recuperació d'espais destinats a futurs MUSEUS, revitalització del patronat del MUSEU CASSELLER; etc.

- Amb la Generalitat de Catalunya, el contacte ha estat constant, i ha donat com a resultat: la participació econòmica en totes les EDICIONS de l'IEV per part del SERVEI D'ARXIVS i també del SERVEI DEL LLIBRE; l'organització dels CURSOS D'EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA, amb el DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT. A Valls s'ha realitzat concretament el curs CREIXEMENT HUMÀ I EDUCACIÓ que ha comptat amb les explicacions, al llarg de 7 sessions, de Doctors i Pedagogs qualificats de les nostres Universitats. L'assistència al curs ha estat de 40 persones. La col·laboració a l'EXPOCULTURA i altres activitats pròpies del SERVEI DE PROMOCIÓ I DIFUSIÓ CULTURAL, l'organització conjunta d'exposicions del circuit habitual de la GENERALITAT canalitzades a través del SERVEI D'ARTS PLÀSTIQUES i dels SERVEIS TERRITORIALS DE CULTURA, la col·laboració també pel que fa als treballs arqueològics que s'estan duent a terme a la zona del Vilar; la participació de l'IEV en la Ponència Territorial del Consell del Patrimoni Cultural de Catalunya; la participació con-

junta en actes públics de l'IEV i del Departament de Cultura, etc.

– Referent a la Diputació Provincial de Tarragona, s'ha aconseguit la col·laboració econòmica en diverses tasques editorials com és QUADERNS DE VILANIU i en altres activitats pròpies de l'entitat. S'ha rebut també la promesa de la tramesa d'un milió de pessetes destinades a activitats diverses, cosa que farà que l'entitat no arrossegui un endeutament crònic i per altra banda s'haurà fet un pas important, tant pel que fa al reconeixement de l'activitat que du a terme l'IEV, com pel referent al destí econòmic equitatiu de les subvencions, atenent la relació entre volum econòmic i la tasca desenvolupada per cada entitat. En un altre àmbit, s'ha participat a les Jornades sobre Premsa Comarcal. En definitiva, podem dir, que el curs que tanquem ha suposat un veritable pas endavant en la col·laboració IEV-Diputació. Cal esmentar l'oberta actitud del seu actual President Sr. Josep Gomis, bo i confiant que les promeses siguin realitat.

– La importància de les col·laboracions rebudes enguany d'altres entitats es podrien resumir de la següent manera:

El suport econòmic i de col·laboració de la CAIXA PROVINCIAL DE TARRAGONA, que, d'entre altres ajuts, ha subvencionat íntegrament el catàleg de l'exposició LA BIOBIBLIOGRAFIA DE L'ALT CAMP. L'AUTOR I LA SEVA OBRA I. Fins el 1936, així com part de la mateixa exposició. Igualment ha col·laborat en l'edició de Quaderns de Vilaniu, i últimament s'ha rebut també la confirmació de la continuació de la col·laboració econòmica per a l'any 1984. Ha estat sens dubte l'entitat capdavantera pel que fa a l'ajut. LA CAIXA DE PENSIONS PER LA VELLESA I D'ESTALVI, ha col·laborat en edicions com «Quaderns de Vilaniu» i d'altres. En aquest moment, s'està concretant una important ajuda de l'OBRA SOCIAL destinada a cobrir,

parcialment, les despeses referents a l'edició del proper llibre i les jornades que amb tal motiu s'organitzin. De la seva banda, L'ASSOCIACIÓ DEL PERSONAL DE LA CAIXA ens ha ofert, aquest any, les exposicions L'ART ROMÀNIC CATALÀ i al VI^{ena} BIENNAL DE FOTOGRAFIA «EUROPA 83» EL MÓN DE L'INFANT. La CAIXA D'ESTALVIS DE BARCELONA ha concretat el seu ajut amb el suport econòmic destinat a les JORNADES DE CULTURA POPULAR «LA NOSTRA FESTA MAJOR», així com el suport econòmic destinat a publicitat per als programes del CINE-CLUB. La CAIXA DE CATALUNYA ens ha portat l'exposició TRETZE QUE CANTEN i ha col·laborat també en l'edició de la nostra revista. El BANC DE SABADELL ha destinat el seu ajut majoritàriament a l'exposició LA BIOBIBLIOGRAFIA DE L'ALT CAMP i a QUADERNS DE VILANIU. Altres entitats que ens han ajudat decididament en l'edició de QUADERNS DE VILANIU han estat l'empresa MAI, S.A., BANCA CATALANA i l'establiment LILA.

Els contactes amb l'EXTERIOR han mantingut l'IEV constantment al dia amb el conjunt cultural del nostre país. Així, la COMISSIÓ D'ACTIVITATS EXTERIORS, encarregada d'aquesta missió, conjuntament amb els altres membres de l'Entitat ha treballat sense escatimar esforços, per fer arribar a la nostra ciutat les primícies de l'activitat cultural, mantenint un contacte directe amb tot tipus d'organismes, tal i com s'explica a continuació. Cal dir que l'IEV veu la necessitat d'una més gran participació del poble en les tasques culturals i en concret a la nostra entitat. És per això que, aprofitant la celebració el proper any, dels 25 anys d'existència de la nostra Entitat, s'ha pensat dur a terme un ampli projecte per donar a conèixer l'Institut al poble de Valls i comarca, ja que creiem que, sovint, la dinàmica d'u-

na entitat pot dur a tancar-se, o a no ser prou pública, cosa que l'IEV no pretén pas. En aquests moments doncs, ens cal, a tots plegats, fer un esforç d'unificació per tal de tirar endavant unes activitats culturals que lògicament, i per causa de la problemàtica social actual, han passat a segon terme. Relacionarem ara els contactes amb l'exterior que ha mantingut l'IEV, d'entre els quals podem destacar:

L'organització i la coordinació dels actes i clausura de la COMISSIÓ DEL CENTENARI DE L'ARRIBADA DEL FERROCARRIL. La continuació i cura pel que fa als treballs publicats a QUADERNS DE VILANIU; l'intercanvi de publicacions que aquest any s'ha concretat amb ESTUDIS SANTCUGATENCOS; CYPSELA, ANUARIO DE FILOLOGIA, ESTUDI GENERAL, BIBLIOTECA DEL CONGRÈS DELS ESTATS UNITS (Washington) i Institut d'Estudis Gironins.

Distribució de publicacions de l'IEV i petició d'altres destinades a la biblioteca de l'entitat. L'organització i execució de la magna exposició LA BIOBIBLIOGRAFIA DE L'ALT CAMP. L'AUTOR I LA SEVA OBRA I. FINS EL 1936; el muntatge de la qual ha precisat d'una gran tasca amb entitats forànies com Biblioteques, arxius, i molts altres particulars, que han aportat la seva col·laboració per a la confecció de la mostra, i als quals agraïm, des d'aquí, la seva participació com ja ho vam fer el dia de la presentació que comptà amb l'assistència del Sr. JAUME DE PUIG, Director de la Biblioteca de Catalunya. Cal mencionar aquí la gran col·laboració rebuda de la BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS; la col·laboració que amb altres entitats han continuat portant a l'Institut les més diverses activitats, amb la qual cosa s'han aconseguit uns resultats prou positius. D'entre aquestes col·laboracions –econòmica, d'assessorament i participativa– podem citar l'ajut

econòmic al grup EL DRAP BLANC per a dur a terme les seves activitats, així com l'oferiment de les sales per a diversos actes que més endavant referirem. Coordinadora de Joves –Nits a Sant Roc–; AAEET –mercat de la filatèlia i diverses exposicions; Agrupament Escolta i Guia «Verge de la Candela» –sales d'exposicions i de conferències–; grup Un Nus –organització de l'exposició a càrrec d'Art i actes diversos com la col·laboració amb el Cine-Club–; coordinadora d'escoles catalanes –exposició– Grup El Llamp –organització a Valls d'un acte de les jornades Occitanes– In.B. Narcís Oller –actes diversos durant la «setmana cultural», etc.

Així mateix, amb la col·laboració de diverses entitats i particulars hem portat a la nostra entitat les següents conferències: L'ESCOLTISME I EL TEMPS DEL LLEURE (Agr. Esc. i «Guia Verge de la Candela»); taula rodona sobre La Pau (del DRAP BLANC); també d'aquest grup un altra sobre l'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA, QUAN I PERQUÈ; ELS PAÏSOS CATALANS A L'EUROPA DE LES NACIONS, a càrrec de l'Aureli Argemí (Ciemen); LA NOVA LLEI DE REGULACIÓ DE LES ESTRUCTURES COMERCIALS I VENDES ESPECIALS, a càrrec del Director General de Comerç Interior, LA PRESENTACIÓ OFICIAL DE LA GUIA DE SERVEIS; l'actuació a Valls del grup de l'Alguer CÀLIC; etc.

D'altra banda, la representació de l'IEV als actes que creiem d'interès no hi han faltat. En destaquem els següents: Estada a Madrid per visitar Don José Simón Díaz, President de la CECEL, per tractar diferents assumptes referents a la nostra entitat i a la subvenció per part d'aquell organisme. Representació de l'Entitat als funerals per la mort de la Sra. Maria Pedro, vídua de Casas Homs; tampoc ho hem deixat de banda els múltiples contactes a nivell de Generalitat i altres institucions públiques amb el fi

d'agilitzar i programar les ajudes destinades a les nostres activitats. Igualment, bona part dels contactes mantinguts fora de Valls s'han dedicat al tracte amb personalitats a bastament reconegudes, per tal de convidar-les a la nostra ciutat, amb motiu de les diverses jornades i conferències que hem organitzat.

En un altre ordre, s'han cursat comunicacions explícites en qüestions importants que incideixen de ple en l'àmbit cultural vallenc: a l'Alcalde de Valls –per les gestions fetes sobre la línia de molt alta tensió–; a la Sra. NÚRIA SALLES en relació als Arxius Veciana–; al GOVERNADOR DE TARRAGONA –per tal d'agrair-li la seva visita a l'IEV; a l'Honorable Sr. CONSELLER DE CULTURA de la Generalitat de Catalunya –explicant la situació en què es troba l'IEV a l'hora de demanar la subvenció de la Generalitat–; al C.E. CANONGINS –en constituir-se–; a l'ESCOLA ENXANETA –pel premi Baldiri Reixac–; als Srs. PAU NUET i JOAN VENTURA –per la seva designació com a Diputats Provincials–; als Amics de BESALÚ –en complir les noces d'Argent de la seva fundació–; al Sr. JOSEP GIBERT I CLOLS –per la troballa arqueològica de l'Home d'Orce–; a la REGIDORIA DE CULTURA DE L'AJUNTAMENT DE VALLS –adherint-nos a l'acte acadèmic de lliurament de la Medalla de Plata al Sr. Pere Altès i Serra–; a CÈLIA MARCOS, JOAN GUASCH i JOSEPA BERENGUER, de la Comissió de Natura –en quedar en 4.ª posició al certamen literari Víctor Català–; a FRANCESC CATALÀ I ROCA –pel premi de fotografia que li va atorgar el Ministeri de Cultura de l'Estat Espanyol–; a PERE SOLER I VIÑALS de la Comissió d'Art –pel seu nomenament com a Vallenc de l'any 1983–; i a la revista CULTURA –pel guardó que li ha atorgat la Generalitat per la tasca duta a terme durant més de cinquanta anys al servei de la cultura i la informació a catalunya–; etc.

Pel que fa a la COMISSIÓ D'ART, ha estat amb la seva activitat tant per les contínues mostres que ens ha presentat a les sales d'exposicions com pels llaços de col·laboració que ha establert amb altres grups, entitats i artistes, amb la finalitat de dur al municipi tot allò que hi havia o que es podia fer d'interessant.

Ha continuat mantenint el contacte amb diversos organismes i entitats com el Departament d'Arts Plàstiques de la Generalitat per portar diverses mostres de dibuix infantil i altres exposicions. Igualment, i tal com es detalla posteriorment, ha portat, amb col·laboració de les Caixes d'Estalvis de la nostra ciutat, diverses exposicions. Ha organitzat l'homenatge que es tributa al nostre artista JOSEP M. TOST; ha continuat oferint les mostres filatèliques mensuals de l'AAEET.; ha coordinat i supervisat durant tot el passat curs tot el que fa referència a manteniment i material de les sales d'exposicions; ha organitzat els concursos de dibuix infantil DIBUIXEM LA NOSTRA ÀLIGA i CARNAVAL 84, i ha procurat que totes les escoles vallenques quedessin ben informades de la tasca expositora del moment, amb la qual cosa s'ha aconseguit la visita constant d'escolars per les nostres exposicions, organitzant les visites per cursos i a hores concertades. Hem de destacar també, dins la comissió el coordinador de Sant Roc Sr. PERE SOLER I VIÑALS que, tal i com hem dit abans, ha estat nomenat Vallenc de l'any 1983, per la seva desinteressada i constant bona feina durant els darrers anys. Fem esment també de la important tasca que ha fet la Comissió conjuntament amb la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Valls de cara a instaurar l'Òrgan de Govern del MUSEU D'ART DE VALLS.

Assenyalem a continuació, encara que molt resumidament, la important tasca expositora duta a terme per la Comissió d'Art de l'IEV:

– L'AAEEMI Ara

– «L'EUROPA DE LES NACIONS»

(Ciemen)

- Cartografia dels PPCC dels segles XVI-XIX

- «ARTISTES AUSTRÍACS».

- FOTOGRAFIA «BENET IBAÑEZ»

- 1ª MOSTRA INFANTIL I JUVENIL D'ARTS PLÀSTIQUES

«PABLO PICASSO»

- OLIS «JOAN BENASSAL»

- PINTURA «ASSUMPTA SOLSONA»

- OLIS «VIVES FERRÉ»

- SECCIÓ D'ESPELEOLOGIA DE L'AAEEMI

- CERÀMICA «NÚRIA ALBA I LLUÍS SOLER»

- SETMANA ESPORTIVO-CULTURAL

- OLIS «PASQUAL BERNIZ»

- COORDINADORA D'ESCOLES CATALANES

- INSTRUMENTS DE MÚSICA TRADICIONAL CATALANA

(Caixa de Barcelona)

- CONCURS FOTOGRÀFIC «LA NOSTRA FESTA MAJOR»

- OLIS I DIBUIXOS «JOSEP M. LATRE»

- PINTURA «JOSEPA FILELLA»

- 25 ANYS D'ESCOLTISME A VALLS

- 6 D'OCTUBRE. EXPOSICIÓ COMMEMORATIVA

- «HOMENATGE AL NOSTRE ARTISTA JOSEP M. TOST»

- OLIS I DIBUIXOS «MERCÈ HUERTA»

- TAPISSOS «GANDHAL»

- II MOSTRA D'ART PLÀSTICA «JOAN MIRÓ»

- ESMALTS I DIBUIXOS «NÚRIA MOSTÉ»

- PINTURA, DIBUIX, SERIGRAFIA I OBJECTES DE PAPER MATXAT

«SOLEDAT SANS»

- VALLS I LA INFORMACIÓ MUNICIPAL (Ajuntament de Valls)

- 15 ANIVERSARI DE LA CORAL INFANTIL «CORS ALEGRES»

- «LA BIOBIBLIOGRAFIA DE L'ALT CAMP. L'AUTOR I LA SEVA OBRA.I

Fins el 1936»

- PRIMERA EXPERIÈNCIA DE CERÀMICA PRIMITIVA. «ALCOVER '83»

- EXPOSICIÓ DE NADAL (Artistes Vallencs)

- CERÀMICA «TALLER D'EN GROUCHO»

- LES JOGUINES BÈL·LIQUES: INICI I TRENCA MENT DE LA PAU:

MOSTRA DE DIBUIX INFANTIL «LA PAU» (El Drap Blanc)

- ART ROMÀNIC (Associació del Personal de «La Caixa»)

- HOMENATGE A LA LOLA ANGLADA

- MOSTRA D'ART «GRUP UNUS»

- NOVA YORK VISTA I VISCUDA PER UN CATALÀ, CARLES FONTSERÉ

- COL·LECTIU DE TAPISSOS

- CONCURS DE DIBUIX INFANTIL «CARNAVAL 84»

- OLIS «PONS I GRANOLLERS»

- JOAN PONÇ -Aiguaforts- (Servei d'Arts Plàstiques de la Generalitat de Catalunya)

- SISENA BIENNAL DE FOTOGRAFIA «EUROPA 83». L'INFANT I EL SEU MÓN (Associació del Personal de la Caixa).

La COMISSIÓ D'ARQUEOLOGIA ha prosseguit, durant el passat curs, els seus treballs destinats, essencialment, a la recuperació i estudi del material provinent de les excavacions del Vilar. Així, durant l'any 1983 ha aconseguit de les autoritats locals i del país una major atenció, per a la qual cosa la Generalitat de Catalunya ha destinat a Valls un tècnic arqueològic, el Sr. Xavier Soler, que durant el passat any ha treballat en les prospeccions, excavacions, recollida del material, estudi i catalogació de les moltíssimes peces trobades al jaciment del

Vilar. Justament al voltant d'aquest tema, la comissió ha organitzat un seguit d'activitats per a donar a conèixer al públic en general, el moment actual de les excavacions. Destaquen la conferència a càrrec dels Srs. Xavier Solé i Samuel Burguete amb el títol de LES EXCAVACIONS DEL POBLEMANET DEL VILAR. La tasca de difusió ha comptat a més amb diverses passades de diapositives amb les corresponents explicacions referents al jaciment a les nombroses excursions culturals organitzades per la Comissió a diferents punts d'interès històric i arqueològic de la nostra geografia:

- Falset i Escala-Dei
- Ullastret i Pals
- Vic
- Cervera
- Vilanova de Sixena, Vilafortunats i Bobalà
- Tornabous, Agramunt i Bellpuig d'Urgell
- Baix Ebre i Uldecona
- Solsona

Continuen, d'altra banda, els contactes referents a l'agilització dels tràmits que facin possible el futur MUSEU ARQUEOLÒGIC. Aquesta voluntat es veu reflectida, per part de la comissió amb el destí de dues de les sales de què disposa actualment per a exposicions diverses. Aquestes, han estat inaugurades amb una important mostra: FÒSSILS, on es poden seguir fàcilment, mitjançant plafons explicatius, mapes, mostres i explicacions dels membres de la comissió d'Arqueologia l'estat actual de les investigacions sobre l'evolució dels éssers vius. Cal dir, que el dia de la inauguració de les sales, la Comissió va organitzar una molt interessant conferència a càrrec de l'investigador vallenc descobridor de l'Home d'Orce, Sr. JOSEP GIBERT I CLOLS, amb el tema L'HOME D'ORCE, EL PRIMER HABITANT D'EURÀSIA. Igualment, han començat a elaborar el fitxer de dades escaient i han fet el primer pas encaminat a la ca-

talogació de peces i, per tant, a la consecució del futur Museu.

La Comissió ha participat en d'altres afers com són l'orientació i consell, en replantejar-se altra vegada la restauració de les rajoles de la Capella del Roser, a més de la vigilància dels jaciments i llocs d'importància arqueològica de la comarca i dels múltiples contactes amb entitats afins.

La COMISSIÓ DE COSTUMISME ha dut a terme, durant l'any 1983, un seguit d'activitats que posen de manifest l'esforç que cal realitzar per a col·laborar en la revitalització d'antigues tradicions i elements ètnics d'importància.

Així, conjuntament amb el setmanari el PATI, ha organitzat una Aula de Cultura Popular que, amb el nom de LA NOSTRA FESTA MAJOR, ha ofert el següent programa:

- Conferència LA FESTA MAJOR, a càrrec d'en Santiago Palomar.
- Gran festa infantil amb el grup SARAGATA.
- Taula rodona LA NOSTRA FESTA MAJOR, amb la participació de membres de l'Ajuntament de Valls, diverses entitats, El Pati i l'IEV.
- Dibuix infantil DIBUIXEM LA NOSTRA ÀGUILA.
- Concert vermut ESCOLA DE GRALLERS DE LA COLLA JOVES.
- Concert de grallers GRALLERS DE LA COLLA VELLA

Igualment preparà un concurs fotogràfic per Sant Joan que amb el tema de LA NOSTRA FESTA MAJOR acollí i premià l'obra dels fotògrafs vallencs i que ha suposat un primer pas orientat a convertir-se en un concurs atraient amb un ampli temari amb la finalitat que pugui oferir un especial interès de participació.

Pel que fa a col·laboracions amb altres entitats, s'ha organitzat un acte amb els GRUP CRUÏLLA, una taula rodona que, amb el títol de EL FUTUR DEL NACIONALISME CATALÀ, contrastà

les opinions de reconegudes personalitats de la nostra política i cultura: Josep Benet, Joan Caballé, Fèlix Cucurull, i Aureli Argemi.

D'altra banda, cal remarcar que un membre d'aquesta Comissió, l'Albert Paris, s'ha integrat aquest any a la COMISSIÓ DE FESTES de L'Ajuntament i representant de l'IEV.

La COMISSIÓ DE NATURA ha continuat desenvolupant les seves tasques amb eficàcia tot i la incomprensió de persones que, des de fora, volen minimitzar una labor important i constant.

Bona mostra d'això ha estat el «CURSET D'ORNITOLOGIA» que amb una assistència de 40 persones ha divulgat les tècniques i aspectes d'aquesta disciplina. Igualment preparà per la «FIRAGOST 84» una exposició de plantes medicinals: *ELS REMEIS DELS NOSTRES AVIS* –Herbolari de l'Alt Camp, acompanyada d'una conferència: *ELS FONGS A LES NOSTRES TERRES*, a càrrec d'en Jordi Serra i Morlà. Aquesta exposició, ampliada amb restes i troballes naturals de les nostres contrades, s'ha presentat també a Santes Creus i Tarragona. Així mateix ha participat en el «cens d'aus petrolejades», projecte ampli que intenta establir el grau de contaminació a les nostres costes i l'efecte que té sobre les diferents espècies d'aus del litoral català.

En aquest moment s'està treballant en un Estudi Global ecològic del terme municipal de Valls com a element previ per a la preparació d'una sèrie de tasques orientades a les escoles: Itineraris de natura, audiovisuals, inventari d'espècies. També s'ha mogut pel que fa a la plantació de glans per a una repoblació a nivell experimental. Estan confeccionant un informe sobre les muntanyes de Sant Llorenç dedicades avui a l'explotació de minerals, i les possibilitats d'aprofitament lúdic. Així mateix estan treballant en la recollida de dades per a confeccionar l'arxiu de dades naturals de

l'Alt Camp, en l'estudi dels nius artificials per a insectívors i l'instal·lació de nius, i en la preparació d'un estudi d'una colònia de rat-penats.

Pel que fa a documents, ha presentat informes sobre les possibilitats d'esplai al Bosc de Valls 2) proposta per la Comissió de Costumisme de substituir els arbres de Nadal pels pessebres o altres motius, com a símbol d'una voluntat de conservació del nostre patrimoni natural –aquesta proposta ha estat acceptada per l'Ajuntament–; 3) comunicació sobre l'esporgada d'arbres a la carretera de Montblanc; 4) inventari d'espècies vegetals al Parc Barrau i al Portal Nou-Torrent de Farigola.

També han participat en programes de ràdio, concretament a ONA VERDA, i han publicat alguns articles a publicacions val·lenques i de les nostres comarques, a més de la col·laboració habitual amb grups com la COORDINADORA ANTI CENTRAL NUCLEAR D'ASCÓ, i CALMAT (en relació a les línies de molt alta tensió), etc.

Cal destacar també la tasca de recuperació d'aus ferides i les sortides habituals al camp amb motius diversos propis de la Comissió.

La COMISSIÓ D'EDICIONS ha continuat la seva tasca, coneguda per tots en el camp de les publicacions. Així, cal destacar d'una banda la continuïtat i consolidació de la nostra revista semestral *QUADERNS DE VILANIU / Miscel·lània de l'Alt Camp*, dirigida per Activitats Exteriors amb els números 3 i 4. Cal fer notar aquí el gran interès que s'observa per part de les persones que hi volen publicar treballs, i es pot assegurar que quan es publica un número determinat, el següent està, ja, complet i en fase de preparació. Fent referència a la presentació de n.º 4 direm que es va acompanyar d'un acte-homenatge al nostre conciutadà JOSEP BATALLA I RIBÉ per la seva obra escrita al llarg dels anys, majoritàriament novel·la-costumista del

temps del pairalisme català. Féu la presentació de l'autor i l'obra el President de l'IEV, Sr. Antoni Gavaldà, la de Quaderns de Vilaniu anà a càrrec del director de la revista, Sr. Josep Martí i Baiget. Per motius de salut no hi pogué assistir l'homenatjat però fou degudament representant pel Sr. Pere Català i Roca. Igualment, hi assistiren, per la Generalitat de Catalunya, el Sr. Sans i Travé, Cap del Servei d'Arxius, per la Diputació Provincial el Sr. Joan Ventura i Solé i per l'Ajuntament el mateix Alcalde Sr. Pau Nuet i Fàbregas.

Aquest any pel que fa a les edicions, hi ha hagut una novetat, de la qual ja n'haviem parlat l'any passat. S'ha editat el primer llibre de la nova col·lecció IEV/ESTUDIS COMARCALS. «EL LLIBRE DE VALLMOLL» d'Antoni Gavaldà i Torrents. Amb aquesta col·lecció es pensen donar sortida a totes aquelles inquietuds orientades a la divulgació d'aspectes concrets dels pobles de les nostres comarques. A l'acte de presentació a Valls i Vallmoll hi assistiren les representacions oficials escaients entre les quals destaquen els alcaldes dels dos pobles citats així com el Cap del Servei d'Arxius Dr. Josep Sans i Travé. La presentació de l'obra i de l'autor anà a càrrec de les senyoretes Núria Ventura i Ma. Carme Garravé. Cal dir que ja estan en marxa nous volums que esperem oferir al subscriptor durant la present anualitat.

Pel que fa a col·lecció BIBLIOTECA D'ESTUDIS VALLENCES, s'ha publicat últimament el llibre LES JUERIES MEDIEVALS TARRAGONINES, segona obra editada per l'IEV d'en Gabriel Secall i amb la qual es dona un pas essencial i àmpliament reconegut per les mostres que n'hem rebut, pel que fa als estudis específics a les nostres comarques, comptant sobretot, amb els seriosos precedents a partir del volum X de la nostra col·lecció. A l'acte de presentació d'aquest volum, hi assistiren el Dr.

Manuel Grau i Montserrat que glossà l'obra de l'autor, el Sr. Albert Manent, Dtor. General de Cultura de la Generalitat de Catalunya, i altres autoritats comarcals de la demarcació. Al voltant d'aquesta presentació, la Comissió d'Història organitzà un seguit de conferències com ja és habitual en aquest tipus de presentacions.

Continuant amb les edicions fem públic la preparació de l'edició del volum XV de la BIBLIOTECA D'ESTUDIS VALLENCES amb el títol «MONOGRAFIES VALLENQUES II» en el que es publicaran aquells treballs premiats durant els Jocs Florals de les Festes de la Candela 1951-61 i 71 i que no han estat en cap moment publicats.

També cal fer esment del treball publicat d'en Francesc Olivé «L'Església de Sant Joan, 400 anys d'història» en commemoració d'aquest fet. L'acte de presentació del qual fou acompanyat d'una conferència del mateix autor.

D'altra banda, i fent referència al capítol de reedicions, podem dir que durant el present curs ens hem vist obligats a reeditar dues obres, VALLS: LA GUERRA CIVIL, (quan no hi havia pau ni treva) 1936-39, així com també EL LLIBRE DE VALLMOLL.

Quant als subscriptors que fan possible les edicions amb el seu compromís de compra, hem passat de quatre-cents vuitanta-dos que figuraven a la memòria del passat any als cinc-cents cinc a l'actualitat.

Podem dir també que cada dia són més nombroses les comandes per part de llibreries i particulars de fora les nostres comarques i de l'estranger.

La COMISSIÓ D'HISTÒRIA ha continuat dedicant la seva activitat en el muntatge dels cicles al voltant de la presentació dels llibres que han anat sortint, independentment, és clar, del treball que cada membre de la comissió hagi portat a bon fi, bona part dels quals han estat ja publicats. D'aquesta manera les confe-

rències que s'organitzaren en sortir el llibre **LES JUERIES MEDIEVALS TARRAGONINES**, foren les següents: **LA ISRAELITA SANTA TERESA** a càrrec de Sor Esperanza Mary, **RABÍ ISAAC BAR SHÉSHET I LES ALJAMES JUEVES DE LA CORONA D'ARAGÓ AL SEGLE XIV**, a càrrec del Dr. Josep Ramón Magdalena Nom de Déu; **LA KABALA Y EL ARTE DE PENSAR**, a càrrec de Mario Satz Tetelbaum; i **CIEN AÑOS DE JUDAISMO EUROPEO. EL SIGLO XIX EN VEINTE CONCEPTOS** a càrrec del Dr. Manuel Grau i Montserrat.

Està preparant també per a la Asortida del Llibre **MONOGRAFIES VALLENQUES II** una sèrie de conferències de les quals informarem al moment oportú.

Al voltant de l'exposició «6 d'Octubre» s'organitzà també una conferència: **EL 6 D'OCTUBRE I CATALUNYA**, a càrrec de Pere Anguera.

Cal esmentar aquí la creació a Valls i a partir d'aquesta comissió la Comissió **CARLES CARDÓ** que s'encarregarà d'organitzar els actes commemoratius del Centenari del seu Naixement.

De la seva banda, la **COMISSIÓ DE LENGUA I LITERATURA** ha organitzat les conferències preparades al voltant de l'exposició **BIOBIBLIOGRAFIA DE L'ALT CAMP, LES BIBLIOTEQUES COMARCALS. L'EXEMPLE DE LA CONCA DE BARBERÀ**, a càrrec de Rosa Almuzara i **LES EDICIONS DE NARCÍS OLLER AL LLARG DEL TEMPS**, a càrrec d'Antònia Tayadella, alhora que ha donat suport i ajut a la Comissió d'Edicions referent i corregint plegats els treballs històrics editats per l'IEV.

La *Fundació Francesc Blasi* —comptant amb el suport tècnic i econòmic de l'IEV—, ha assolit la plena normalització, sanejament i correcte funcionament, amb el qual fer possible el propòsit de convertir-la en institució matriu del nucli de fundacions culturals vallen-

ques, la més destacada de les quals, la *Fundació Rodon-Giró*, és actualment també a estudi d'actualització i viabilitat, per part de la Direcció de l'IEV.

El 3 d'Abril, mossèn Ricard Cabré va substituir Mossèn Josep-Ramon Pascual com a membre nat del Patronat. D'altra banda, la *Fundació* ha mantingut activa la seva presència a diferents àrees culturals, i s'ha incorporat a l'Associació **ADIFUCA** (Coordinadora de Fundacions Catalanes).

Aquest any i com ja hem citat amb anterioritat s'ha arribat a un acord pel qual **JOVENTUTS MUSICALS VALLS-ALT CAMP** queda vinculada a l'**INSTITUT D'ESTUDIS VALLENCES**. Així, des de novembre s'estan realitzant els concerts corresponents a càrrec de Joventuts Musicals/IEV. Cal dir que, com en altres casos, la gestió externa d'aquest grup és totalment autònoma.

La **COMISSIÓ DE SALVAGUARDA DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC I URBANÍSTIC** durant el passat període ha desenvolupat les activitats normals. Ha contestat les consultes de l'Ajuntament sobre temes urbanístics i informant-ne en altres casos. Mencionem però una sèrie de temes en els quals es començarà a treballar pròximament: La conservació de rètols antics, la reparació dels rellotges dels nostres campanars, l'afer de l'Arc del Castell.

El **CINÈ-CLUB** per la seva part continua la seva tasca, i s'interessa molt, actualment, per harmonitzar les pel·lícules que es projecten amb les activitats que es duen a terme a l'IEV, o que per una o altra raó són d'actualitat. Així, últimament han preparat una sessió en col·laboració amb el grup **Un Nus**, n'han preparat dues amb l'Institut Narcís Oller, i estan preparant una sessió sobre el tema **LA PREMSA** i en relació al primer aniversari de la sortida de **EL PATI**, igualment es pensa fer-ne una entorn al tema de l'Arqueologia i l'Evolució, amb la Comissió d'Arqueologia de l'IEV.